

DOBROGEA JUNA

Director-Proprietar C. N. BARRY

APARE ZILNIC

Tipografia: C. N. BARRY s.r.l. Sediul: Vama de Jos, Constanța

scrie în registrul public al acestor publicații la Tribunalul Constanța sub Nr. 37 din Mai 1938

Lecția tărâmurilor albe

Uedeți dvs. toată lumea vorbește azi numai despre Finlandă și are de ce să vorbească: nu este doar, lucru de nimic, ca o țară cât o țară, ci să se împotrivescă și încă cu izbândă, unei țări care numai prin întindere și prin număr de populație nu poate să inspire decât teamă.

Finlandezii, acest popor despre care la noi se știe sau se știe până mai deunăzi atât de puțin, rezistă însă cu îndârjire, înroșind cu sânge fiecare prtec din zăpada țării lor, luptă cu îndrăzneală, transformând bălțile și nămeții finici, în tot atâtea morminte pentru armata moscovită, al cărei prestigiu are nevoie, după cum toată lumea vede azi, de serioase reparțiuni.

Milioanelor de ostași sovietici, sutelor și miilor de tankuri și care de asalt, a vicioanelor nenumărate ale Rușilor, Finlandezii opun o armată de câteva sute de mii de oameni, cari totuși câștigă victorii și în loc forțele moscovite.

În regiuni unde nici odată n'a fost război decât între animale sau între acestea și om, tunul bubuie azi fără nici un folos pentru U. R. S. S.

Folosul însă este pentru omenire, care se vede reabilitată puțin prin rezistența eroică și prin temeritatea de epopee homerică a acestui popor mic dar viteaz, care și a câștigat în aceste câteva săptămâni unu dintre cele mai strălucite locuri în istorie.

Vit'ia finlandeză este — și de aceea spuneam că omenirea e reabilitată — o dovadă că epidemia lașității în fața celui puternic n'a luat încă în stăpânire toate popoarele civilizate și că, totuși, forța nu poate fi mai puternică decât dreptul.

Finlanda servește Europei lecția strălucită a învățături că încă se mai poate lupta pentru dreptate și că nu plecarea capului este soluția pentru popoarele ce merită și vor să trăiască liber.

Dece înving Finlandezii? Să spună — și în parte e adevărat — că iarna este aliatul lor și că acestea se datoresc izbănzile ostașilor marșalului Manerheim. Noi credem însă că secretul victoriei lor finlandeze rezidă și în altceva. Acest altceva, se chiamă iubire de țară. Fiecare Finlandez știe pentru ce luptă. Fiecare Finlandez are ceva al lui pe care-l apără: o

bucăle de pământ, o casă, o familie.

De aceea, între fiecare Finlandez și ostesul dușmăn, războiul este un conflict personal din care Finlandezul vrea și trebuie să iasă biruitor. De aici, dărzenia, vitejia și inițiativa personală a ostașului finlandez.

Pe când soldatul rus? Pentru ce luptă acesta? Idealurile și telurile Moscovei pot fi lucruri foarte înalte.

Nu mai că omul iese din Taiga siberiană ori din Caucaz, ori din Kimeea, ori Kamceatka are velleități ceva mai mici.

Idealurile lui „socialiste” se află foarte puțin sub dorințele unui biet om care vrea pur și simplu să trăiască liniștit în casa lui, la vatra lui, între ai lui, lucruri pe cari el nu le are.

Iată secretul rezistenței finlandeze.

Secret care poate fi și cauza celei mai atâteptate dintre înfrângeri.

Până atunci, el este însă cu siguranță, dovada falimentului unei anumite ideologii.

Lecția finlandeză călă să fie însă luată în considerare de toată lumea, în primul rând de popoarele mici ale Europei.

Aceste popoare invață de sigur de aci că solidaritatea națională, bazată pe o bună gospodărie laentrică, pe o politică de pacificare și de înfrățire între toți cetățenii țării, solidaritate întovărășită de o bună pregătire militară și de hotărârea de a trăi liber. Iuseamă mai mult decât orice întindere de pământ, fie ea nestârșită, decât orice armată, fie ea „ca frunza și ca ierba”.

Pentru că numărul brat nu este nici promotor de istorie, nici factor exclusiv de civilizație.

ION NEICU

Pentru cei fără lacăt la gură

Oameni care se priceau la toate și știu toate se găsesc pretutindeni. Ei sunt: „strategi”, „tehticieni”, „specialiști” cu un cuvânt, oameni foarte bine informați. Cazul unuia dintre aceștia a fost soluționat la Paris. Tribunalul corecțional al Senei a condamnat la șase luni închisoare grea pe rusul Ehim Kraonov care lăudase armata rusească, spunând că al lui pe care-l apără: o este de neînving.

„Urare Regelui nostru”

scrită la radio, în seaptea Anului Nou de d. Constantin Giurescu, ministrul Frontului Renașterii Naționale

„La început de an nou, an de veghe și de neclintită hotărâre românească, îngrăduiri-ne, Sire, ca în numele Frontului Renașterii Naționale, deplin pătruns de în-

semnatarea vremii, să facem un legământ și o urare.

Pornesc amintind din inimile plugarilor pe care Majestatea Voastră îi cunoaște atât de bine și-i apăra, știind că le revolve, ca unul ce este legat de brazdă.

Din inimile muncitorilor care se simt azi octoziți de adâncă împotogere, plina de iubire, a Majestății Voastre.

Pornesc din inimile meșteșugărilor și neguțătorilor, care pre fac și dau preșupindeni bogățiile țării noastre.

Din inimile purtătorilor de condei, ale celor ce invață pe alții, ale tuturor celor care au zăbovit asupra cărților și pe care, într-un cuvânt ce niciodată nu-l voi uita, lăți numit, Sire, prietenii Voștri.

Strânși cu toți laolaltă în Frontul Renașterii Naționale, legământul pe care-l fac față de Majestatea Voastră e acesta:

Să fie și să rămână purtarea unită, să nibe ea ce s-a putut despărți altădată, să aibă cu toții, asemenea frontului dela hotare, un singur gând, o singură voință, în slujba țării și a Regelui ei.

Iar urarea, care-i urarea întregii suflări românești, e aceasta:

Indclungă domnie Majestății Voastre, asemenea slaviei lui înaltas Carol I.

Să se desfașure la necontenit sub semnul creației, așa cum s'a desfașurat deplin pînă acum.

Să însemne o calmă a bogăției obștești, a strălucirii spiritului românesc a puterii Stațului nostru.

Și să vă bucurați, Sire, de fericirea feciorului Vostru, mândru vâstar drag nouă tuturor. Întru mulți, fericiți și glorioși ani!

Lupta României pentru pace

Pe marginea cuvântării de Anul Nou a Soveranului

Repetind emoționantul gest făcut cu prilejul sârbăzilor Craiovanului, Majestatea Sa Regele Carol al II-lea a petrecut și Anul Nou în lumea puternică și dragă a armatei Sale. ()

De data aceasta cuvântul Regelui a răsunit, cu măreața simplitate, în Constanța Dobrogei, nu departe de cețatra Histriciei unde acvilele strămoșilor români de acum mii de ani își conțină și așază sborul în serbele de piatră și marmură.

Inconjurat de înalții sfinici și întimpinat de cuvântarea lui Gh. Tătărescu, care a subliniat odată mai mult, că „fruntariile noastre sunt fruntarii românești, neimpuse de capriciile forței, ei dictează de verdictul dreptății”.

Suveranul a adus o înaltă urare armatei și țării întregi.

Prin glasul Soveranului s'a exprimat glasul dreptății, și în cuvintele Sale și-au găsit expresie simțămintele Ințregii Națiuni.

Pentru toată lumea, Majestatea Sa Regele Carol al II-lea a ținut să lămurască posturile noastre cruciale, în momentul de față: „Nu ne întarim, nu desavârșim înzestrarea ostii noastre într-un spirit agresiv (a spus Su-

veranul), ci într-un spirit de- cis de apărare a ceea ce este al nostru și al dreptului consfințit prin libera hotărâre a Adunărilor dela Chișinău, Ornauți și Alba-Iulia.” ()

Dreptul consfințit prin libera hotărâre a acelor adunări, adică, prin izbândă, de veacuri așteptată, a dreptății noastre și prin unanimă voința a poporului din toate regiunile locuite de români.

Ca toți să ne rugăm Celui de Sus (a spus Majestatea Sa) ca să strălucască cât mai repede asupra omenirii razele binecuvântate ale păcii și ale bunghi înțelegerii între oameni și popoare, ca dramul ascendent al civilizației noastre să nu mai fie oprit și ca toată umanitatea să se bucure de binefacerile ei.”

Iată, așa dar, cele două obiective, pe care le are înțeleapta luptă a României pentru pace: păstrarea fiecărui metru de pământ românesc și recăștigarea armoniei universale.

Pentru așingerea acestor două ținte nici o jefă, oricât de mare, nu ne pare grea și nici o rezistență nu ne apare de neînving.

Serbarea zilei de Bobotează

Serbarea zilei Bobotezului Domnului și a Sfințirii apelor va avea loc Sâmbăta, 6 Ianuarie 1940 potrivit programului de mai jos:

La orele 10,30 toți ofițerii gârzișoanei și detașamentul de paradă se vor găsi în fața catedralei episcopale unde vor aștepta scșirea Excelenței Sale Domnului Rezident Regal General Adjutant Traian Er. Grigorescu și a comandantului gârzișoanei contra amiral Al. Constanținescu.

La aceeași oră, toate autoritățile și invitații Rezidenței Regale se vor găsi în biserica episcopală unde vor lua loc în bolta rețundă din dreapta.

Domnii ofițeri superiori și inferiori vor lua loc în biserică în partea dreaptă lângă strana episcopala cu fața spre altar, ofițerii inferiori în spațiile celor superiori.

Drapelele cu gârziile lor vor lua loc în bolta din stînga, imediat după cler.

Creștinocișii vor ocupa partea din stînga a bisericii și locul rămas liber din dreapta în urma corpului ofițeresc.

Slujba religioasă va începe la ora 10,30. Publicul este rugat a nu turbura sfînta slujbă p-

scșirea în întărâdere ()

După oficierea serviciului religios dela catedrală, autoritățile civile și militare și credincioșii se vor încolona în procesiune pentru a merge la gaza marșimă unde va avea loc asștrirea crucii în apă, în ordinea următoare:

- 2 plot. din Reg. 34 Inf. procedate de gardieni publici,
- nimenii cu felinarele și praporii,
- corul,
- clerul,
- drapelele corporilor,
- Excelența Sa Domnul Rezident Regal al Jimșului,
- Domnul Comandant al Garnizației,
- Domnul Primar al Municipiului,
- Domnul Prefect al județului,
- Magistratura,
- Corpul Constular,
- Ofițerii fără trupă,
- Autoritățile civile,
- Regal de 2 plot. din Reg. 34 Inf.
- Populația.
- 5. La scșirea în port a cortegiului, gorniștii vor sura onorul la general.
- Ofițerii, autoritățile civile și

LITERATURA

Intre doi frați

și doi soți

Vestea că Ciorobai trăiește și va veni în curând, frământa tot satul. Se vorbea numai despre întoarcerea aceluia și casnicia lui Kurti cu Taré.

Kurti crezuse că fratele său murise într'adevăr și luase pe Taré, femeia lui, potrivit obiceiului.

Dar acum? Trăia Ciorobai sau Bechan era nebun? Poate lui împusecăt rusii tognai când să treacă apa Niştrului!

La casa lui Arslan era jale și fremat. Bătrânii plângeau blestemând ziua când au hotărât căsăria cea nouă. Kurti umbra și el nauc. Taré nu mai avea nici lacrimi și sta ca de piatră. Venea bărbatul și săpânul orăduit ei întâi de Allah, acel pe care-l iubise, — tatăl copilului ei, — venea Ciorobai și ea... că iubisea.

Va fi o zi când va trebui să stea în fața a doi frați, amândoi soții ei. Pe care trebuie să-l aleagă și cum?

Sta ore înțegi cu capul între palme și pierduța în gânduri negre ca noaptea fără lună și stele. La ce se gândea? Nu mai înțelegea nimic. Plutea par'că în halet neființei totale.

Taré, Taré, Allah orânduiește totul!

Al casei umbra în vârful picioarelor și nu știu ce să mai facă.

Nu-i folosesc nici sfaturile ru delor, nici leacurile bătrânelor din sat, nici rugăciunile hogilor.

În cele din urmă, moș Arslan a adus și un doctor dela oraș, deși un astfel de om intra pentru înțibia oară în casa lui; dar par'că nici învâzatul măruțel cu ochelarii mari pe nas nu i-a lăgărit boala și medicamentele date nu-i aduc ușurare.

Taré se întoarce grea depe o parte pe alta. Geme și oftează. Mical Timur o privește cu ochii mari, fără să înțeleagă ceva.

Tânără imma se sbașe prăpădiță între viață și moarte.

Taré, Taré, Allah orânduiește totul!

Satul este cufundat într'o tăcere adâncă. Luna își cere razele și, prin văzduh, par'că se țes fire de argint. Pace peste întreg cuprinsul.

În depărtare, la capătul satului, s'aud câinii lătrând din ce în ce mai tare.

Pe ulița cea mare a satului, merge un om abătut. E slab și obosit, iar sufletu-i se sbucăiește între teamă și nădejde. Ce-o fi acasă? Soția lui... Par'că trebuia să aibă un copil... O fi mare acum...

Câinii, întărându-se unii pe alții, îl lătră tot mai tare, trezindu-l din visuri.

Omul merge încet înainte și

intră în curtea lui moș Arslan. Se uită împrejur să recunoască locul. Atuncea cu bățul din mână și-l au înconjurat lătrând.

S'aproapie de ușa. Bate. Nu răspunde nimeni. Bate iarăși. Un glas somnoros mormăie dinlăuntru și înțreaba:

— Cine ești?

— Eu sunt, Ciorobai, feciorul vostru!

Dredata, se auzi șomote înăuntru. Scapără un chibrit și se aprinde o lampă. Voci și plânsete. Ușa se deschide. În același timp, lumina s'a aprins și la casa din față.

La lumina lămpii, văzura pe Ciorobai, o arătare, o umbră a celui de altădată. El saruta mîna parinților cari îl îmbrățișară.

— Unde-i Taré?

— E bolnavă rău! — murmură Arslan și ieși. Când rămăsese singuri, bătrâna Menzade, cu lacrimile în ochi, îi spuse:

— Mare-i nenorocirea cazuta asupra noastră!

— Dece?

— Noi toți ce-am crezut plecat dintr-o dată și Taré, cu învoirea noastră, a luat pe alții.

— Pe cine?

— Pe Kurti, după obicei.

Ciorobai o privi mirat, par'că nu înțelegea. Apoi murmură:

— Allah a voit. În tot acest anar de timp, cât am umblat flămînd și gol prin mîntăguri streine, eu am socotit că fratele meu este mort. Dacă ei a luat pe Taré cu învoirea voastră, ce pot să mai fac? Dar s'o mai vad și eu!

Amândoi se îndreptară spre

între. Tocmai atunci se întorcea și bătrînul.

La casa din față, Arslan bănușe la ușa. Când a răsarit Kurti în prag, s'a vorbit repede, a-bia răsuflînd.

Kurti s'a întors în casa și a vorbit cu Taré. Apoi, a ieșit în prag, cu Timur în brațe.

Fără'n față, cei doi frați se priviră lung, lăcrimînd. Kurti se plecă și saruta mîna fratelui său mai mare, după obicei, urîndu-i „bun venit”.

Menzade luă copilul și-l puse în brațele lui Ciorobai, zicîndu-i:

— Iată-ți feciorul!

Dar băiatul începuse să țipe și să dea din picioare, cu brațele spre Kurti.

— Timur!

— Cum îl cheamă?

— Ca pe hanul nostru din vechime. Să mergem să vad și pe Taré!

Când au intrat în camera bolnavei, Taré a privit spre Ciorobai cu niște ochi în care nu știa ce să citești: nebunia sau groaza?

A dat să se ridice, dar a căzut jos cu un geamăt sard. Privirea i s'a fixat în tavan și o spumă albă îi răsărea pe buze.

Nu mai mișcă.

Atunci, Ciorobai s'a întors cu fața către mîntăzi, a gemut odată „Allah!” și s'a prăvălit cu frunța la pămînt.

Astfel îi anai rămasese: ruga.

(Fragment dintr'un roman în manuscris)

I. Dumitrescu — Frasin

Tristața capitanului Bristos

Precum a fost minunea profeția,
În țesle m'am născut om din Mărie
Și 'ntăile surăturii de pruncie
Mă-au înflorit în sufletu cald de viață.

Conduși de steaua cu porunci divine,
Trei crai și-au investit Răsăritului
Să-mi plece frunzi regești și să-mi închine
Prinos cuscă de rugă și mîndreții.

De-a curs tîmăia vestei prin norod
Și de-am știut săvîri de Dumnezeu,
Tu'implanți un ghimpis trist în cerul meu,
Prunc, cruciat al spelei lui Irod.

O, cum țâni 'n cascadele de-oțete
De pururi val, cu izul floarei crude,
Țel unic: moarte 'mpărăției mele
Să-ți urce 'n plîns cîntări de sânge ude.

Pe ochii 'n cari strîngi stele, toporași,
Ți-o 'ntinde cald acelaș prunc laus
Lumină, frate inge-, de pîrtăș
La sărbătoarea ultimă, de sus.

AUREL DUMITRESCU

CARDAȘ Angelo Musetti (*)

ODIHNA

Eu nu gîndesc
Mă odihnesc,
Distrat, cu ochiu 'nchis,
Sunete lungi, leagăn de vis,
Imi împletesc,
Părul și poteste,
Un clopot povestește,
E ciripit în pom,
De cincane e svon,
Eu le 'nsoțesc,
Să gîndesc nu mai pot
Căci, poezie mi-e sufletul tot

Cu ochii deschiși, distrat,
Privirea se pierde,
Pe câmpul arat,
Pe plaiul cel verde,
Pe 'ntinse pustii
Cu rare colibe,
Olane cenușii
Și roși: cărămide,
Clopotniți privește,
Și tiori ce s'alungă pe cer,
Rîndunele — urmărește,
Coboară'ntr'un ungher
De stradă,
Un bolid ce'nspăimîntă
Apare,
Fulgerător,
Dispare,
Am sufletul senin
Și de odihnă plin.

Traducere de Zina Tarasov

* Unul din cei mai reprezentativi poeți ai Italiei moderne. Include în versurile sale tot dinamismul vieții actuale.

Caravana

P o e m ă

Domnișoarei V. I.

Demult, demult... când copilul mirăși își schimbă mirarea ochilor — mirare ce s'odihnea și desfăta pe flori, pe găze, pe jucării... — într'o mirare fără răsun și cu sbucium neașteptător, mișcare care se revărsa apoi în hame să vadă alte flori și alte găze: vietățile ce se numesc oameni...

Într'o zi cu soare mult și cu parfum de primăvară, am încredințat pentru prima oară și pentru totdeauna: un chip numai mirare, zîmbete, gropițe, flori și parfum, parfum de văzduh al soarelui, al florilor, al găzelor... Și au trecut ani.

Și am păstrat în sufletul nepătat, senin: un chip îngropat în zîmbete — ca o iconă sfîntă, săpata în lemn sfînt

Și am visat.

Și am păstrat iubire, iubire...

Și am văzut uneori că, chipul nu era iconă săpata în lemn sfînt.

Și șiruri de lacrimi am vărsat des, des...

Și-am terminat liceul, și-am îngropat două adolescențe pentru păstrarea aceluiași vis: un chip îngropat în zîmbete și soare...

Voiam, voiam să opresc cândva acest chip să spun:

— „Ești visul meu, ești singele ce-mi sălăvesc în inimă, mi-ești trup și suflare.

Și aminam clipa și clipele se

amînau și alungau mereu, mereu... Și-o zi a atîngat o altă și multe s'au adunat în mulțimă...

Și-au înflorit alți pomi și alte ierburii, și-au îmbrăcat vestmînt proaspăt...

Și zăpezile s'au alungat și ele unele pe altele: anii se urmăreau să se alunge

Și mi-a rămas acelaș suflet nepătat, primii picuri ai unui leac cu taină în racoare de pădure cu umbră... un suflet din altă lume, din vreme sfîcimate de timpuri neroade...

Și-aștept și astăzi, aștept să vad sufletul... — Tîndu-mă în zbor moale de adieri cu parfum de soare — soarele vădîhului sufletul chipului numai mirare, zîmbete, gropițe, flori și parfum de văzduh, al soarelui, al florilor, al găzelor...

V. GH. P.

Cronica Literară

ISUS IN PADURE

Pădure veche. Zeii gem în piatra lor tăcută, stejarii frează de noui. Brumi de toamnă lungă. Vânează regii orbi de seară'n amintiri o ciuită, pe care ogarii prin frunzișul lunii o alungă.

In liecare lag, o cruce de luceferi bare; se apropie Isus: spre zeii vechi dădreptul merge; le dă lumina depe umeri de eternitate și apoi cu mâncăru-albastru lacrima își șterge.

Iși lasă capul pe frunziș. E obosit Isus și zeii îl vegheză peste noapte. Mare, trece prin codri Dumnezeu — o negură de sus, mai sus de clarele țării cu mortuar lucefăr rece.

MIRCEA STREINUL

Bucovină

In tara sagilor și a poezilor — din splendida etorie a tinerii poezii românești — ne-a venit volumul de suave și vifornice „Poeme pentru a că vicală” semnate de d. Gheorghe Ionascu.

Este o carte îngrijit prezentată de Tiparul „Municipiului Silvestru” (Cernăuți, 1939) — însoțită de un portret în peniță al autorului de prietenul nostru Rudd, Rybiczka, el însuși poet al liniilor.

Nu cităm la întâmplare, am ales special această geografie a țării Bucovinei:

Bucovina, cîntec din frunza de fag, patrafir țesut de îngeri cu stele, salba de smaralde hătate în soare

cer de poezie coborât în prag încrîntat în stele — vieți voevodale

trăspite'n slavă, stîncă în altare

Bucovina, raiu de flori scaldate în izvoare unde erbiu bea argintul

dimineții, și poezile-i adună să se 'nchine cutimilor de brazi oprite'n zare, cînd întîrzie 'ntre frunze

cîntăreții șărețelor aprinse pe coline.

Bucovina (d-lui Valeriu—Dobos—Boca).

Correspondența locală a ziarului „România” se dovedește pe fiecare zi de-o varietate deosebită, îmbrățișînd toate problemele ce preocupă provincia noastră.

Zilele trecute am citit fruntașul cronicii intitulat: „Un foar de cultură dobrogeană: Biblioteca Municipiului”.

După ce face istoricul acestei biblioteci, corespondența gazetei, d. G. Diamandă, trage următoarele concluzii (care în partea finală se dovedesc a fi de-o importanță capitală).

Merita să fie relevată și viața pe care o depune bibliotecara, d-na Victoria Petra, în achiziționarea cărților rare care se ocupă mai deaproape de provincia din

tre Dniare și Mare. Acum însă cînd această bibliotecă a luat ființă, după atîtea stăruințe se ridică problema construirii unui local propriu, prevăzută cu depozite pentru cărți, sală de lectură, etc.

Dar despre această problemă — construcția unui local propriu și adecuat scopului bibliotecii, vom reveni printr-o întreagă serie de articole.

Carnet Redacțional

Aceste pagini literare apar în redacția d-lor V. Petru și E. V. Haralambie. Corresponzența, manuscrise (cărți, reviste, informații) se vor trimite la Biblioteca Municipiului, Str. Carol 115 Constanța.

Radu Bourreau: „Enigmaticul Baical” — roman — Ed. „Cartea Românească”.

D. Radu Bourreau, care a înecetăjenit în patrimoniul nostru liric pe acea domnița străină și necunoscută, adormită în cîmîțirul din Sîmbăta de Sus, Ana Maria de Valdelevie și-a tipărit de curînd al doilea volum de proză, un roman sugestiv intitulat „Enigmaticul Baical”.

Abdicînd pentru o vreme din poezie, pentru a experimenta proza, d. R. B. ne-a dovedit în ciuda propriei d-sale convingeri, că tot poezia îl îndrăgește mai mult. „Fața din umbră”, volumul d-sale de năvele nu era decît o suită lirică, în care acțiunea era doar un pretext pentru amplexarea fluidității. Imagine, se desfășurau aici în deplină libertate, nelincășitate de vers, iar poezia cîntărea prin paginile acestui volum ale năvele, ca pe propriile ei domeni. De n'ar fi fost analiza minuțioasă, cu care autorul se menținea oarecum în noia prozei introspective. „Fața din umbră” ar fi stat alături ca realizare poetică a „Fânțina cu chipuri” a d-lui N. Davidescu, carte intitulată „roman” dar în fond cel mai bun volum de poezie adevărată din care a scris d. N. Davidescu.

Evoluția dela năvele la roman, a d-lui Radu Bourreau, a

parca, bineînțeles, fîrcăscă, dar „Enigmaticul Baical” cu toată pasiunea poezic, pentru roman, a d-lui Bourreau, rămîne o carte de proză desigur de interesantă, interesantă prin simplitate, în un conflict pe care puțin din mari noștri creațori și iar fi ales pentru roman. A trebuit îndrăzneala unui poet, ca acest conflict să-și desfășoare episoadele într-o carte.

Un modest agent de percepție, zăpăcit de chemarea pe alte meșteșuguri, a afișelor turistice și, fără îndoială, de atmosfera închisă și mereu aceiași, a biroului, se hotărăște, cu orice risc, să-și ia lumea în cap. Prea erau ademenitoare plajele, munții și orașele exotice, etalate în diverse culori pe afișele virintilor de zărisă, pentru că acest biet agent de percepție să ramîie la locul său.

Obsesia se transformă, însă, în sfîrșit, după mici și neînsemnate incidente, în realitate. Funcționarul în cauză defraudă o anumită sumă, utilizînd o chitanță falsă și ia-și la Constanța pentru înbarcare spre... nici el nu știa unde. Aici nimereste într'un local de noapte, simțîndu-se urmărit, face un chef în tovarășia unor străini cînoscuți atunci și, cînd să se urce pe panta vaporului este arestat. Ni mie mai simplu și totuși nimic mai greu pentru romancierii noștri, obișnuți să bată în strîna specificului național, într-o realizare acelei mîlti trîmbițate vieți autentice, care trebuie să fie romanul.

Cu mijloace de expresie bogate în continut, dar puțin darnice cu cititorii din marile publice, cu o cadență uneori prea precipitată în desăvîrșire, dar echilibrată și justificată pînă la urmă, d. Radu Bourreau, ne-a dat o carte originală și bine gândită. „Enigmaticul Baical”, proza e roului despre care este vorba, nu este un desorganizat mental și nici un aventurier. Este pur și simplu un om tobit de imagini îndepărtate, un poet prin excelență, care după ce evadează

printr'un hazard se luptare, împăcat cu sine, la ispitire. Nici ea se potea o mat naturală lumina. În orice caz, o piatră re-memorială în experiența cu proza, a poeziei „Ștorului alb” și „Obolul singelui”, rămîne acest Enigmaticul Baical.

TEODOR MURĂȘANU: „Lilioara” — poeme — colecția „Abecedar”.

Conducătorul uneia dintre cele mai serioase reviste provinciale, („Pagini literare” dela Turda) d. Teodor Murășanu ne trimite un elegant volum de versuri, intitulat „Lilioara”. Cum urmarim de mult activitatea poetică a d-sale, acest volum ne dă prilejul (așteptat de altfel) de-a o judeca în totul.

Considerată în esența ei, poezia d-lui Teodor Murășanu muștește de seva nouă. E în această poezie, a confiteiului dela Turda, o mireasmă crudă de cîmpuri descelenite, o natură frusă a gândului și a peisajului, îngemănate ca pentru rugă.

Cităm pentru confirmare „Prolog”, poezia care deschide volumul „Lilioara”:

Eu scriu cum plugul cartea grăului, Cum lanu coasei și iptoare serie

Necîntărea și amara poezie în larba verde de pe malul râului

Eu plîng, cum vînt cu muget de armuri

Lovește toamna 'n tranchiuri inelare,

Strigînd nenrociri imaginare, Pe ceteri de gigantice paduri!...

Cu gînguritul primăverii în April,

Eu rîd, cum rîde cucul cel năhni

Cînd sună țara de povestea lui în actul cu miros de copil...

Eu cînt cum umilțul și înaltul Popor în țana veche ce îl arde Tot încercîndu-și doru'n mîi de coarde,

Îi lasă necîntat... și începe altul!

Simplificația expresiei, sinceritatea neforțată degajată din această cîntare răsărită, a pămîntului, este confundată mediul cu individua litața poeziei, fac din creația d-lui Teodor Murășanu, un simbol etnic. Poetul se pare că nu simte nevoia să-și caute aîurea motive de inspirație, de vreme

ce este încourajat de atîtea frumuseți autohtone. Și ochii său, și li valorifică în poezie, cînd tocmai pe acestea le descoperă azut încercarea să prindă cîntecul nodrilor în fîrșina:

„Auzi cum sună cîntecul...” răscolat.

Parcă dar bate 'n sabă o armată, Auzi stîrnul flăcărilor de aramă,

Să pot în versu-mi să-i rețiu o gamă!...

Precau o mare cu amare valori Ascultă-i cum se vaieră pe dealuri,

Din mîi de instrumente de aramă Cum frează din mîi de crengi și chiamă,

Și stelelor ce și-a aprins cetatea Cum își suspină simt singurătatea!...

— Auzi cum sună podrul — Cîntînd în poezia sa cîmpanii, codrii, apele, văile, dealu rîie, oamenii, plantele, animalele,

d. Teodor Murășanu se apropie de pămîntul străbun, cu pioșia prelatului de cele sfînte Nimic fara rost și fara legitimație, în versurile sale, care cuprînd parca sinteză, plaiurile și văzduurile românești. Un Francisc Jammes în devenire, al decorului nostru provincial, ale cărui componente îl inspiră și-l neliniștește deopotrivă:

„Boilor, cîmînților, cvloșilor Razbunul pîrînților — s'rămoșilor!...

Cine v'a dat ochii blînzii și 'n mări,

Cine v'a făcut vînoși și tari? Cine v'a trimis orțaci românilor

Să 'mplinîși potanca mîinilor, Aplecîndu-vă grumajii muți în juguri,

Ferecâți de blestemat pluguri? Cine v'a lăsat ticînd mîrea,

Cine v'a legat cu ce-i mai greu, Razbunul s'rămoșilor — pîrînților Boilor, cîmînților?!” — Boii —

Cînd d. Teodor Murășanu își va da, deplină, măsura robusitului său talent, în direcția aici comentată, vom avea, desigur, de-a face cu o valoare etică a unui orizont poetic puțin exploatat astăzi. Iată de ce îl așteptăm un al doilea volum.

TEODOR SCARLAT

...Un an nou, câștiguri noi...

Pentru prima dată, Loteria de Stat oferă un câștig de

10.000.000 LEI cumpărați-vă Lozuri dela COLECTURA MERCUR și aveți șansa să-l încasați.

LOTERIA DE STAT

TRAGERILE celor două tr. nge La 15 și 18 IANUARIE

MERCUR

sed. ul local Biroul BOGOLIAN Str. Carol 49

Slăveala în Dunăre
La Vadul lui și la Ghizdaruș ca și pe brațul Borcea au început să curg stoturi deșr.

La Hârșova curg stoturi mari. Apele sunt staționare. Intre Tulcea și Ismail, stoturile s'au îngrămădit atât de multe, încât orice trecere de vase este imposibila.

Iarnă grea în nordul Dobrogei

În regiunea Macinului, băntue un viscol puternic de mai multe zile. Haite de tupt atacă stăniile și gospodăriile din marginea satelor.

Scrisoarea primită de ministrul al Bulgariei pentru poporul român

D-l G. Tătărescu, președintele consiliului de miniștri a primit din partea d-lui G. Klosevanov, primul ministru al Bulgariei, următoarea telegramă:

„Cu prilejul anului nou, rog pe Excelența Voastră să binevoiască a primi expresiunea urârilor stăruite pe care le fac pentru fericirea personală a Domniei Voastre și pentru prosperitatea României.”

Serbarea zilei de Bobotează

(continuare din pag. 1-a)

Invitații vor lua loc în fața mesei unde se va oficia serviciul religios, cu fața spre apus.

De cealaltă parte a mesei, în spatele P. S. S. Episcop și al clerului vor lua loc Excelența Sa Domnul Rezident Regal, Domnul Comandant al garnizoanei, domnul primar al municipiului, domnul prefect al județului, magistrații, corpul consular autoritățile civile și invitații.

Populațiunea va lua loc pe latura de nord a carentului, unde se oficiază sfânta slujbă, cu fața spre înclata porțului.

În momentul când P. S. S. Episcopul va arunca sfânta crucă în apă, muzica reg. 34 Inf.

va intona Imnul Regal și una din navele de război va da semnalul prin 21 lovituri de tun.

Drapelele vor trece la corpurile respective, apoi va începe defilarea pe șoseaua din fața gării maritime.

Autoritățile civile și militare și invitații vor lua loc în spatele estradei de unde se primește defilarea, iar populațiunea se va înșirui pe dreapta și stânga șoselei.

După defilare trupele își vor continua drumul către cazarmă, iar populațiunea va aștepta plecarea cortegiului și oficialităților, care, în ordinea hotărârită, se vor înșirui la Episcopie.

Catastrofa din Turcia

Apeial D-lui Etem Cert Mola
Baș Muftiul Musulmanilor din România, către enoriașii săi

Întreaga omenire a fost zguduită de îngrozitoarea nenorocire ce s'a abătut asupra Turciei. Un teribil cutremur de pământ a distrus mii de oameni și provodind moartea a mii de copii și lasând în plină iarnă fără adăpost sute de mii de frați de sânge.

Vă simțiți cuosecu tuturor eforturile filantropice ce le-au depus conducătorii și populația Turciei în ultimii ani pentru a face din vechea Turcie un Staț care să fie admirat de întreaga omenire.

Întreaga omenire ia parte la durerea fraților noștri din Turcia, prin ajutoare în bani și materiale ca aceștia să-și poată reedifica locuințele și a-și refăce mijloacele pentru a putea trăi.

Noi care trăim în sânul unui popor generos și pe un pământ mai fericit, trebuie să venim cu ce putem în ajutorul celor năpăstuiți.

În acest scop s'a constituit un comiteț la sediul muftiatului județului Constanța unde se vor centraliza toate ajutoarele în bani și materiale.

Cei care doresc să vină în ajutor, vor trimite prin parohie-

le satelor la sediul Muftiatelor de județ, urmând ca muftiatele să trimită ce s'a strâns la Constanța de unde se va expedi în Turcia.

Fără un călduros apel către labiții mei enoriași ca să vină în număr cât mai mare în ajutorul populației lovită atât de crunt de greaua nenorocire și rog pe Atotputernicul Dumnezeu ca să-i albe în paza Sa.

Ce vârstă a înțea omul preistoric

Savanții cari au studiat scheletele oamenilor preistorici declară că aceștia și bunii ai noștri nu ajungeau prea bătrâni. După cercetările lor, omul preistoric muria între 20—40 ani. S'au găsit numai trei schelete ale unor oameni preistorici cari au depășit vârsta de 50 ani.

La această epocă se pare că bărbații trăiau mai mult decât femeile. Mai ales sub 40 de ani mortalitatea feminină era mai ridicată.

Omul preistoric era cu totul la discreția forțelor naturale. Omul modern și-a știut să adop-

ta natura la revolte sale. Higiena modernă și știința medicală actuală au contribuit într'un chip considerabil la înălțarea duratei mijle a vieții umane.

În regiunile tropicale și subtropicale, durata mijle a vieții umane este inferioară celei din țările temperate. În parte din pricina acestui că, bunăoară, malarie care este aci în stare endemică și mințea sănătatea localnicilor. Lupta contra acestei redutabile malarie e în aceste țări o nevoie imperioasă. Se cunoșc din fericire mijloace ce permit obținerea de rezultate sigure, cași Comisiunea Paludismului depe lângă Societatea Naționalilor recomandă pentru prevenirea malariei să se ia zilnic 0 grame 40 de chinin în tot timpul sezonului frigidului, iar pentru tratamentul propriu-zis — 1 gram până la 1 gram 30 de chinin pe zi, timp de 5—7 zile. În raportul său, publicat în 1938 această Comisiune a Paludismului accentuează la pagina 130 faptul că printre medicamentele eficacității sale clinice și a toxicității sale aproape nule, cit și din pricina răspândirii întrebuintării și a posologiei sale.

Oricare ar fi cauza mortalității premature a omului preistoric, este sigur că civilizația și medicina au prelungit într'un chip considerabil durata medie a omului de azi.

Informațiuni

În ziua de 14 Ianuarie, în sala Triana, la ora 8 dim. se va ține adunarea generală a societății „Sf. Ilie”.

La ordinea zilei sunt mai multe chestiuni, între cari și alegerea noului consiliu de administrație.

O chestiune importantă care va fi discutată, va fi aceea a concesionării pompelor funebre.

La adânci bătrâneți, după o viață închinată țării pe care a slujit o cu toate răturile și cu toată însufleșirea, a încetat din viață bătrânul dascăl tulcean, Brutus Cotoș, fost senator, una dintre figurile cele mai venerate ale Dobrogei.

În foșta trecerit la odihna cea fără de sfârșit, ne plecăm piogi, cinstind cum se cuvine memoria bărbatului de seamă care a binemeritat de la patrie.

Luni 8 Ianuarie vor începe cursurile tuturor școlilor secundare, primare și superioare din țară.

Serviciul la autoritățile publice a fost suspendat de azi până Luni d. a.

De vânzare

Lenos de fac, 1 g lăsonate în metri, calitate superioară rădă la 500 vagoni livr. bila imediat în gara Nehvio. A se adresa: A. G. Pinteș u Buzăv. str. Ca Petre Bărbulescu Nr. 23.

STANDARD

SOFIA ȘAPIRO
MASEUZA
Subdirigă cu Diplomă
Vales Alexandr 8

Se închiriază lostu restaurant „MOR MĂRUNT” locuințe 9 camere, pivnița bucătărie falanță, teracote, în stâlpele apa, lumina, pavili oane, terasa, grădina de vară pomi decorativ și fructifer împrejmuit gard p d str. Carol 278 Constanța. A se adresa Dons Tran dăfrescu Depozitul C. A M Teklon 25-47. 320.-L

1940

Nădejile Dv. pentru anul nou se vor implini la mijlocul lui Ianuarie ...pentru că la

15 și 18 Ianuarie LOTERIA DE STAT va distribui cifra 80 MILIOANE LEI

Deci, nici o cutie de bomboane, nici un buchet de flori fără un loz al LOTERIEI DE STAT.

TRAGEREA LOTERIEI DE STAT LA 15 ȘI 18 IANUARIE

LOTERIA DE STAT

